

**kerk
in actie**

Jaarplan en begroting 2025

Als nieuw! Leven in het
licht van Gods koninkrijk

Kerk in Actie in het kort

Geloven in delen, delen in geloof

Onze missie

Kerk in Actie zet zich samen met kerken en organisaties wereldwijd in voor een samenleving waarin mensen tot hun recht komen, weet hebben van Gods liefde voor allen, in vrede samenleven en zorg dragen voor elkaar en de schepping. Dat doen wij omdat we geloven in delen en willen delen in geloof.

Onze organisatie

Kerk in Actie is onderdeel van de Protestantse Kerk in Nederland. We helpen de kerk om in actie te komen en bij te dragen aan een toekomst waarin ieder mens telt. Daarvoor werken we op allerlei manieren samen met lokale gemeenten en diaconieën in Nederland en met kerken en organisaties in meer dan dertig landen. Dankzij ons krachtige netwerk komen we in deze landen tot in de haarvaten van de samenleving.

Onze thema's

In ons werk richten we ons op vier thema's:

- **Kerk en geloof**
- **Kinderen en jongeren**
- **Mensen op zoek naar een veilig bestaan**
- **Ecologische gerechtigheid**

Leeswijzer

In dit jaarplan vind je de ambitie van Kerk in Actie voor 2025.

- In **hoofdstuk 1** lees je over onze missie, thema's en organisatie.
- In **hoofdstuk 2** vertellen we per regio wat onze concrete plannen zijn.
- In **hoofdstuk 3** bespreken we de begroting.
- In **hoofdstuk 4** vind je de personeelskosten en -formatie.

Foto cover: Kinderen in Oekraïne staan centraal in de huis-aan-huiscollecte van Kerk in Actie.

Inhoudsopgave

Voorwoord	4
1. Beleid en organisatie	5
1.1 Missie	5
1.2 Werkveld en werkwijze	7
1.3 Thema's	8
1.4 Organisatie	13
1.5 Communicatie en fondsenwerving	15
1.6 Kwaliteit en integriteit	15
1.7 Budgetlijnen en doelstelling	15
2. Onze ambitie voor 2025	18
2.1 Nederland	18
2.2 Azië	20
2.3 Afrika	22
2.4 Latijns-Amerika	24
2.5 Europa, Midden-Oosten en Noord-Afrika (EMENA)	26
3. Begroting voor 2025	29
3.1 Kengetallen	29
3.2 Begroting	29
3.3 Toelichting op de begroting	30
3.4 Vermogen Kerk in Actie: beleid en normering	32
3.5 Financiële ratio's bestedingen	33
4. Personeel in 2025	34
4.1 Formatie	34
4.2 Personeelskosten directie	35

Vaststelling

Uitgebracht door: bestuur dienstenorganisatie Protestantse Kerk, Utrecht

d.d. xxx

Vastgesteld door: kleine synode

d.d. xxx

Voorwoord

Het dagelijks nieuws kan je in deze tijd somber maken over de staat van onze aarde en onze toekomst. De vele oorlogen en conflicten, de rampen, de groeiende polarisatie. In het directe contact dat we als Kerk in Actie met onze partners hebben, staan we oog in oog met dit leed. We zien de trauma's van mensen in Gaza, op de Westbank, in Israël, in Libanon. We zien hopeloosheid, angst, woede, en toch ook veerkracht. Dat geldt ook voor de mensen in Oekraïne, waar we intensief bij betrokken zijn. Het is maar een greep uit het vele wat wereldwijd gaande is.

Dit is de wereld waarin we kerk zijn. En het is de wereld waarin we een kerk in actie willen zijn. Juist als kerk durven we met nieuwe ogen naar mens en wereld te kijken. 'Als nieuw', zoals het jaarthema van de Protestantse Kerk voor 2024-2025 zegt. Ondanks alle vragen mogen we met hoop, vertrouwen en in liefde op pad blijven gaan. Want het is God die ons draagt op de weg van vrede en recht. Het jaarplan dat voor je ligt, laat zien waar we ons in 2025 samen met partners op richten. Geïnspireerd door Jezus Christus delen we van het vele goede wat we van Hem ontvangen hebben en luisteren we naar elkaar in nood en onrecht.

Soms ervaren we in ons werk al iets van het visioen van recht en vrede. Die hoopvolle tekenen geven moed. We zien kinderen en jongeren met wie we vroeg in hun leven een verschil kunnen maken. We zien kansen om de zorg voor de schepping vorm te geven. Samen met lokale gemeenschappen

**Zal ooit een dag bestaan
dat oorlog, haat en nijd
voorgoed zijn weggedaan,
in deze wereldtijd?**

Lied 756:4
*Liedboek. Zingen en bidden
in huis en kerk*

werken we aan nieuwe mogelijkheden voor mensen die getroffen worden door klimaatverandering. We zetten ons in om iets meer veiligheid te bieden aan mensen die op drift zijn geraakt. En na oorlog of ramp trekken we samen met partners op bij de wederopbouw. In dat alles is de kerk een waardevol instrument, in Nederland en wereldwijd. In een wereld die vaak donker is laten we hart en handen spreken, levend vanuit het licht van Gods koninkrijk.

Ds. K. (Karin) van den Broeke
programmaleider Kerk in Actie

P. (Pepijn) Trapman
manager buitenland Kerk in Actie

Ing. G.J. (Jurjen) de Groot MBA
algemeen directeur Kerk in Actie

1. Beleid en organisatie

Kerk in Actie, dat zijn we samen. Met hart en handen delen we wat ons gegeven is. In dit hoofdstuk laten we zien waar Kerk in Actie voor staat en hoe ons werk anno 2025 is georganiseerd. Missie, werkwijze, thema's, communicatie, organisatie, kwaliteitsmanagement en budgetbeheer passeren de revue.

1.1 Missie

Missie Kerk in Actie

Kerk in Actie is onderdeel van de Protestantse Kerk in Nederland. We geven vorm aan het missionaire, diaconale en oecumenische werk van de kerk in binnen- en buitenland. In samenwerking met lokale kerken en partnerorganisaties in meer dan dertig landen – waaronder Nederland – bouwen we aan een toekomst waarin ieder mens telt. Onze missie:

Kerk in Actie zet zich samen met kerken en organisaties wereldwijd in voor een samenleving waarin mensen tot hun recht komen, weet hebben van Gods liefde voor allen, in vrede samenleven en zorg dragen voor elkaar en de schepping. Dat doen wij omdat we geloven in delen en willen delen in geloof.

We geloven dat mensen en gemeenschappen versterkt kunnen worden doordat we delen wat ons is toevertrouwd: geloof, tijd, geld, kennis en inzichten. Dat is geen eenrichtingverkeer. Er is een sterke wederkerigheid. In onze partnerschappen trekken we samen op en leren we van elkaar.

Missie dienstenorganisatie

Het werk van Kerk in Actie is ingebed in de bredere visie en missie van de dienstenorganisatie van de Protestantse Kerk. Die zijn uitgewerkt in de visienota

We delen wat ons is toevertrouwd: geloof, tijd, geld, kennis en inzichten

'[Van U is de toekomst](#)' en in het beleidskader '[De toekomst open tegemoet](#)'. De missie van de dienstenorganisatie is:

De dienstenorganisatie draagt bij aan een toekomstgerichte kerk: betrokken op God, elkaar en de wereld. Zij ondersteunt lokale gemeenten, andere kerkplekken, classes en het geheel van de Protestantse Kerk als vindplaats van geloof, hoop en liefde.

In het werk van Kerk in Actie krijgt die betrokkenheid op God, elkaar en de wereld een duidelijk gezicht. We helpen de lokale gemeenten en diaconieën in Nederland om in actie te komen. Via Kerk in Actie kunnen ze meedoen of bijdragen aan allerlei projecten – financieel, praktisch en door persoonlijk contact en gebed.

▲ Met de Actie Vakantietas verrassen kerkelijke gemeenten kinderen uit kwetsbare gezinnen in Nederland met een rugzak vol verrassingen.

Kernwaarden

De vier kernwaarden van de dienstenorganisatie zijn leidend voor de manier waarop we werken. We passen ze toe in het contact met lokale gemeenten en partners wereldwijd:

- **Dichtbij**

Kerk in Actie werkt met kerken en lokale partners die dicht bij hun doelgroepen staan. Via digitale hulpmiddelen zorgen we dat mensen ook op afstand met elkaar in contact komen. We stimuleren gemeenten om langdurig betrokken te zijn bij projecten. Via allerlei kanalen brengen we het werk dicht bij onze achterban. We vertellen niet alleen succesverhalen, maar ook verhalen die moeilijk of lastig zijn.

- **Dienstbaar**

Het is onze missie om dienstbaar te zijn aan de wereld, namens de lokale gemeenten in Nederland. Bij alle contacten met partners in binnen- en buitenland kijken we heel goed wat in de plaatselijke situatie nodig is. We kijken ook hoe

we lokale gemeenten in Nederland kunnen betrekken bij het werk. De consultants en de relatiebeheerders van Kerk in Actie spelen hierin een belangrijke rol.

- **Doelgericht**

Met vier thema's (zie 1.3) brengen we focus aan in ons werk. De projecten en programma's die we ondersteunen, passen altijd binnen een of meer van deze thema's. Met partners leggen we vast hoe de thema's vertaald worden naar concrete activiteiten. Er wordt ook vastgelegd hoe de ontvangen middelen worden besteed binnen de diverse projecten.

- **Duurzaam**

Kerk in Actie werkt met haar partners aan duurzame oplossingen voor problemen. Onze steun is erop gericht dat het welzijn van doelgroepen aantoonbaar en structureel verbetert. De zorg voor de aarde krijgt daarin veel aandacht. We vragen ons telkens af hoe ons handelen de schepping beïnvloedt. Niet voor niets is 'duurzaam' een van onze vier thema's.

▲ We vragen ons telkens af hoe ons handelen de schepping beïnvloedt.

1.2 Werkveld en werkwijze

Vier regio's

We doen ons werk in vier verschillende regio's: in Azië, Afrika, Latijns-Amerika en EMENA (Europa, het Midden-Oosten en Noord-Afrika). Daarnaast zijn we actief in Nederland. In alle regio's werken we met lokale kerken en (nationale en internationale) partnerorganisaties. Daardoor staan we dicht bij het leven van de mensen voor wie we er willen zijn. Lokale partners en kerken voelen haarfijn aan wat ter plaatse nodig is en wat écht helpt. Nederland heeft een speciale plek in dit geheel. Ons werk krijgt hier vorm via de lokale protestantse gemeenten. Het zijn ook deze gemeenten die ons wereldwijde werk dragen en mogelijk maken door hun steun.

Vier thema's

We willen zorgvuldig omgaan met de mensen en middelen die we kunnen inzetten. Bovendien willen we doen waar we goed in zijn en wat meerwaarde heeft voor onze doelgroepen. Daarom ligt de focus in ons werk op vier thema's. Door die focus kunnen we onze deskundigheid op deze terreinen versterken. Dat komt de effectiviteit en impact van ons werk ten goede. De vier thema's zijn:

1. Kerk en geloof
2. Kinderen en jongeren
3. Mensen op zoek naar een veilig bestaan
4. Ecologische gerechtigheid

We hebben deze thema's uitgewerkt in samenwerking met onze partners wereldwijd. Ze sluiten ook aan op de ondersteuning die de dienstenorganisatie biedt aan lokale gemeenten. In 1.3 worden ze toegelicht.

▲ In Soedan zijn mensen op zoek naar een veilig bestaan.

In 2025 vergroten we onze kennis per thema door thematische leeragenda's, door te kijken welke netwerken nuttig zijn en met welke partners we samen kunnen leren.

Soms is in een specifiek land of gebied een activiteit nodig die niet onder deze thema's valt. Die geven we dan regionaal vorm. Voor Nederland geldt bijvoorbeeld dat we samen met lokale gemeenten en partners werken aan armoedebestrijding.

Rode draden

Naast onze vier thema's loopt er een aantal rode draden door onze manier van werken. Het samen optrekken met partnerorganisaties en kerken wereldwijd is typerend voor Kerk in Actie. Oecumene, respect voor interreligieuze verhoudingen en wederkerigheid liggen aan de basis van ons werk. En inclusie krijgt vorm in de activiteiten van Kerk in Actie.

▲ Thema's en manier van werken.

Impact

We vinden het essentieel dat onze projecten het toekomstgerichte perspectief van de kerk versterken en leiden tot maatschappelijke verandering. Daarom ontwikkelen we momenteel een methodiek om per thema te meten wat de impact is van ons werk. Via deze impactmetingen toetsen we of ons beleid en onze activiteiten echt bijdragen aan de gewenste veranderingen. Dat gaat verder dan controleren of geplande activiteiten goed zijn uitgevoerd en fondsen goed zijn uitgegeven. Met de uitkomsten van de metingen kunnen we ons werk verder verbeteren. En we kunnen onze achterban laten zien dat het werk van Kerk in Actie ertoe doet.

In 2025 brengen we scherper in beeld hoeveel mensen en gemeenschappen we bereiken. We meten:

- hoeveel mensen we bereiken met noodhulp;
- hoeveel boeren we bereiken met trainingen;
- hoeveel jongeren door onze inzet een beroepsopleiding kunnen volgen;
- hoe groot de deelname is aan interreligieuze activiteiten voor vreedzaam samenleven.

1.3 Thema's

Met onze vier thema's kiezen we voor een duidelijke profilering. De thema's passen bij de identiteit van Kerk in Actie en sluiten nauw aan bij wat nodig is op de plekken waar we werken. Door de thematische focus kunnen we onze deskundigheid op deze terreinen versterken. Dat komt de effectiviteit en impact van ons werk ten goede. We zoomen nu dieper in op de thema's. Wat houden ze in en wat willen we ermee bereiken?

Kerk en geloof

Binnen het thema 'kerk en geloof' versterken we de kern van ons kerk-zijn. We ondersteunen kerken wereldwijd in hun roeping om missionair, diaconaal en oecumenisch te zijn, dichtbij en ver weg. Samen met hen willen we Christus volgen en geloof, hoop en liefde delen in concrete acties.

Lokale partners en kerken voelen haarfijn aan wat ter plaatse nodig is en wat écht helpt

We geven specifiek aandacht aan kerken in de minderheid. Vaak gaat het om kleine kerken in multireligieuze landen waar de verhouding tussen godsdiensten op scherp staat, zoals in Azië en het Midden-Oosten. Met

deze kerken reflecteren we op de christelijke identiteit en belijdenis. Zo versterken we hen om kerk te blijven op een plek waar ze dat soms al eeuwen zijn. Samen met hen werken we ook aan een coöperatieve cultuur, als basis voor samenleven in vrede.

In interreligieuze omgevingen bevorderen we de dialoog en samenwerking tussen jongeren van verschillende achtergronden. Dat doen we vooral met het programma Shared Futures, dat door Kerk in Actie is ontwikkeld. Dit programma wordt op steeds meer plekken gebruikt en helpt om te bouwen aan een vreedzamere samenleving. Via wetenschappelijke toetsing verfijnen we de aanpak.

We dragen eraan bij dat mensen en geloofsgemeenschappen een levende omgang hebben met de Bijbel. Door samen de Bijbel te lezen, ervaren ze Gods liefde voor ieder mens. Vanuit die liefde weten ze zich geroepen om zich actief in te zetten voor een rechtvaardige wereld.

In een omgeving met sociaal onrecht of geloofs-onderdrukking kunnen bijbelverhalen de kracht geven om op te staan voor recht en vrede. Om deze omgang met de Bijbel te bevorderen, steken we ook tijd in de opbouw van het kerkelijk kader. Dat doen we via theologisch onderwijs en het versterken van netwerken voor contextuele theologie.

De Protestantse Kerk kan veel leren van de wereldkerk. Daarom stimuleren we lokale gemeenten in Nederland om contact te zoeken met gelovigen over de grenzen van culturen heen. Bijvoorbeeld door interculturele ontmoetingen in Nederland

▲ Het project 'Share Joy Share Faith' slaat bruggen tussen Nederlandse christenen en christenen met een migrantenachtergrond.

te bevorderen (zie kader) en door het delen van verhalen van partners. Waar mogelijk stimuleren we ook de persoonlijke ontmoeting tussen kerken wereldwijd. In 2025 doen we een pilot met reizen naar onze actielanden Moldavië, Rwanda en Colombia. Lokale gemeenten die betrokken zijn bij een van die landen, kunnen onze partners bezoeken en hun verhaal thuis delen.

Ook in Nederland versterken we lokale kerken en geloofsgemeenschappen om missionair en

diaconaal betrokken te zijn. Dat doen we onder andere door het ondersteunen van diaconale proefplekken. Zoals de Drieklank in Almere Buiten, een plek waar je terecht kunt voor het taalcafé, schuldhulp, de buurttuin, of gewoon voor koffie en een praatje. Samen met andere organisaties in Nederland zetten we ons in om armoede tegen te gaan (campagne 'Samen tegen armoede'). We versterken de kerk als inclusieve gemeenschap die kan bijdragen aan een rechtvaardiger verdeling van geld en mogelijkheden.

Casus | Samen optrekken met migrantenchristenen

Thema: Kerk en geloof

Regio: Nederland

Nederland telt meer dan een miljoen migrantenchristenen. Toch kennen Nederlandse christenen en christenen met een migratieachtergrond elkaar niet of nauwelijks. Dat is jammer: samen vormen we immers het lichaam van Christus. We kunnen van elkaar leren en elkaar inspireren en ondersteunen. Bovendien kan dit contact bijdragen aan de sociale samenhang in Nederland.

Het project 'Share Joy Share Faith' slaat bruggen tussen beide groepen. Via het project kunnen migrantenchristenen actief deelnemen aan christelijke conferenties en festivals die nog vrijwel volledig 'wit' zijn. Met actief bedoelen we dan: dat ze geen toeschouwers zijn, maar echt kunnen bijdragen door bijvoorbeeld een workshop, muzikale inbreng, een schriftlezing of andere vormen.

In 2024 hebben we de eerste ervaring hiermee opgedaan. In het kader van het project deden vijftig migrantenchristenen mee aan een conferentie van de Charismatische Werkgemeenschap Nederland. Deelnemers ervoeren dit als heel waardevol. In 2025 bouwen we dit verder uit.

Kinderen en jongeren

Kerk in Actie wil bijdragen aan een leefomgeving waarin kinderen en jongeren zich lichamelijk en geestelijk in veiligheid kunnen ontwikkelen. In samenwerking met onze partners proberen we de meest kwetsbare kinderen en jongeren te beschermen en perspectief te geven op een betere toekomst.

Binnen het thema 'kinderen en jongeren' hebben we in 2024 vier doelen vastgelegd. In de eerste plaats willen we partners ondersteunen om seksueel geweld, misbruik en uitbuiting van kinderen en jongeren tegen te gaan. Daar hoort ook bij dat slachtoffers opgevangen worden en hulp krijgen om traumatische ervaringen te verwerken.

We zetten ons ervoor in dat kinderen naar school kunnen

Daarnaast willen we kinderarbeid tegengaan. Onze partners zetten zich ervoor in dat kinderen naar school kunnen om een basiskwalificatie te halen (zie kader). Dat is nodig voor een gezonde ontwikkeling en een goede start op de arbeidsmarkt.

▲ We willen kinderarbeid, hier in Kenia, tegengaan.

We richten ons ook op jongeren (15-25 jaar) die geen basisopleiding afgerond hebben. Met behulp van onze partners kunnen ze vaardigheden opdoen om hun weerbaarheid te versterken en hun kansen op de arbeidsmarkt te vergroten.

En tot slot maken we ons sterk voor de eigen plek van kinderen en jongeren binnen de kerk. Zowel in Nederland als in andere landen moeten kinderen zich veilig voelen in de kerk, een plek krijgen in het beleid en kunnen participeren in alle aspecten van kerk-zijn.

Casus | In actie tegen kinderarbeid

Thema: Kinderen en jongeren

Regio: Afrika (Kenia)

Kinderarbeid is een groot probleem in het westen van Kenia. Kinderen uit arme gezinnen worden door hun families aan het werk gezet voor extra inkomsten. Doordat ze niet naar school kunnen, hebben ze nauwelijks toekomstperspectief. Ook lopen ze gevaar bij hun werk als straatverkoper, in de suikerrietindustrie, op theeplantages of in de goudmijnen.

Kerk in Actie ondersteunt een unieke coalitie van twee ontwikkelingsorganisaties en een religieuze instelling die samenwerken tegen kinderarbeid. Ze brengen slachtoffers van kinderarbeid terug naar hun gemeenschappen en naar de schoolbanken. Dat doen ze samen met lokale overheden, onderwijsinstellingen, bedrijven, media, (religieuze) leiders en leden van de gemeenschap.

Gemeenschappen leren om kinderarbeid te signaleren en sociale vangnetten te bouwen. Leerkrachten leren hoe ze kinderen terug kunnen leiden naar school. En oudere kinderen die terugkeren uit kinderarbeid worden aangemoedigd om een beroepsopleiding te volgen. Daarnaast krijgen religieuze leiders hulp om hun gemeenteleden meer te leren over kinderrechten. De meewerkende organisaties pleiten bij de overheid voor naleving van deze rechten.

Mensen op zoek naar een veilig bestaan

Kerk in Actie ondersteunt mensen die getroffen zijn – of dreigen te worden – door ontheemding, nood of onrecht. We richten ons daarbij op situaties waarin lokale en nationale autoriteiten niet in staat of niet bereid zijn om adequate steun te verlenen. Onze hulpverlening voldoet aan belangrijke humanitaire principes en gaat afhankelijkheid van hulp tegen.

We werken op twee manieren. Aan de ene kant geven we waar nodig humanitaire hulp, zodat mensen niet aan hun lot overgelaten worden. Aan de andere kant werken we structureel aan het voorkomen van rampen door het vergroten van de weerbaarheid van mensen en gemeenschappen in kwetsbare regio's. We werken met lokale kerken en via partners uit het netwerk van ACT Alliance, een internationale koepel van kerken en christelijke organisaties. Dat maakt dat we altijd kunnen handelen met een goed begrip van de lokale context.

Als zich een ramp voordoet, kan Kerk in Actie snel handelen. Lokale partners in ons netwerk zijn meteen ter plaatse. We blijven ook trouw als de ramp langer voortduurt. Zo bleven we betrokken bij de wederopbouw van kerken na de aardbeving in Syrië. We zijn ook aanwezig op plekken waar het oog van de wereld minder sterk op gericht is, zoals Soedan, waar een gruwelijke burgeroorlog woedt.

▲ *Het project 'De Thuisgevers' loopt ook in 2025 door.*

Een belangrijke component in ons werk is de zorg voor vluchtelingen. Wereldwijd zijn tientallen miljoenen mensen op drift door hongersnood en geweld. Via ons netwerk helpen we hen vanuit Bijbels perspectief: de waardigheid van ieder mens als schepsel van God. Op allerlei plekken vormen kerken en andere partners uit ons netwerk een gastvrije gemeenschap én bieden ze concrete hulp. We bieden ondersteuning in de landen van herkomst en in de landen van opvang. Ook in Nederland is dit al jarenlang een belangrijk onderdeel van ons werk. Lokale kerken dragen bijvoorbeeld bij aan de tijdelijke opvang van statushouders voor wie nog geen woonruimte beschikbaar is. Dat gebeurt via het project 'De Thuisgevers', dat ook in 2025 doorloopt.

Casus | Nieuwe kliniek geeft hoop

Thema: Mensen op zoek naar veiligheid

Regio: EMENA (Gaza)

In september 2024 opende een nieuwe kliniek in Nusirat, in het zuiden van Gaza. Midden in het conflictgebied is een voormalige trouwzaal omgebouwd tot gezondheidscentrum. Op de eerste dag werden al meer dan 400 mensen geholpen – mannen, vrouwen en kinderen van alle leeftijden. Dit onderstreept de dringende behoefte aan medische zorg in het gebied.

De kliniek biedt een scala aan diensten, van basiszorg tot zwangerschapszorg en behandeling van chronische ziekten bij ouderen. Daarnaast zijn er programma's voor gezinsplanning, de bestrijding van ondervoeding en bloedarmoede bij kinderen, en psychosociale ondersteuning. Ook worden medicijnen en voedingssupplementen uitgedeeld.

De kliniek is een belangrijke aanvulling op het bestaande netwerk van zorgvoorzieningen in Gaza, met gezondheidsstations in het noorden en mobiele klinieken in het zuiden. Dankzij het toegewijde team en de steun van lokale partners helpt de kliniek de ernstige hiaten in de gezondheidszorg op te vullen. In een gebied waar grote onzekerheid heerst over veiligheid en gezondheid, biedt de kliniek passende zorg én hoop op een betere toekomst.

Ecologische gerechtigheid

Klimaatverandering staat wereldwijd in de schijnwerpers. Maar de schadelijke gevolgen worden vooral gevoeld in landen die het minst hebben bijgedragen aan de oorzaken. Onze partners ervaren dat aan den lijve. Ecologische gerechtigheid is dan ook een leidend thema in ons werk.

▲ *We stimuleren diakenen om met gemeenteleden in gesprek te gaan over de omgang met de schepping.*

Kerk in Actie zet in op het vergroten van de bewustwording, het versterken van de rol van kerken in klimaatadaptatie, en het ontwikkelen van beleid om wereldwijd bij te dragen aan ecologische gerechtigheid. We werken hieraan met zowel internationale partners als lokale kerken in Nederland. Als het kan, zoeken we de samenhang met andere maatschappelijke vraagstukken, zoals migratie, kansen voor kinderen, en armoedebestrijding.

In alle regio's waar we werken, zijn we actief voor een duurzame omgang met de schepping. We trekken op met mensen die getroffen worden door klimaatverandering en aantasting van hun leefmilieu. Samen zoeken we naar manieren waarop ze in hun levensonderhoud kunnen blijven voorzien: door aanpassing van hun leef- en productiewijze, door bescherming van het natuurlijke milieu en door het tegengaan van klimaatverandering.

We faciliteren diakenen in Nederland om niet alleen wereldwijde projecten te steunen, maar ook met gemeenteleden in gesprek te gaan over hun manier van leven en de omgang met de schepping. In het aanbod van de dienstenorganisatie zitten bijvoorbeeld materialen om met elkaar te praten over duurzaamheid en om ecologische gerechtigheid zelf actief vorm te geven. We delen verhalen uit de wereldkerk die de gevolgen van klimaatverandering en de schade aan ecosystemen laten zien. Ze dienen als bron van inspiratie om bij te dragen aan ecologische gerechtigheid. En we bouwen aan de beweging van GroeneKerken, een van onze 'groene' projecten.

Casus | Weerbaar tegen klimaatverandering

Thema: Ecologische gerechtigheid

Regio: Azië (Bangladesh)

Bangladesh is een klein land met een grote bevolking. Het zuiden van het land is een grote delta, wat Bangladesh extra gevoelig maakt voor de gevolgen van klimaatverandering. Dan gaat het niet alleen om overstromingen en steeds sterkere cyclonen, maar ook om de verzilting van het grondwater.

In dit gebied werkt Kerk in Actie samen met CRSS (Center for Rural Service Society). Deze partnerorganisatie trekt op met gemeenschappen zodat ze zich kunnen voorbereiden op cyclonen die steeds vaker voorkomen en zich kunnen aanpassen aan de langetermijneffecten van klimaatverandering. Aan de ene kant worden gemeenschappen getraind in voor- en nazorg bij een natuurramp, bijvoorbeeld een cycloon. Aan de andere kant krijgen boeren training in landbouwtechnieken die bestand zijn tegen de verzilting van het grondwater.

Uniek aan het werk van CRSS is dat de organisatie zich vooral richt op minderheden. Juist zij zijn vaak kwetsbaarder voor de gevolgen van klimaatverandering en natuurrampen.

1.4 Organisatie

Structuur

Kerk in Actie is onderdeel van de dienstenorganisatie van de Protestantse Kerk. We zijn een van de teams binnen het cluster Begeleiding & Ontwikkeling en werken nauw samen met de andere teams binnen dit cluster.

De leiding van Kerk in Actie is in handen van drie mensen:

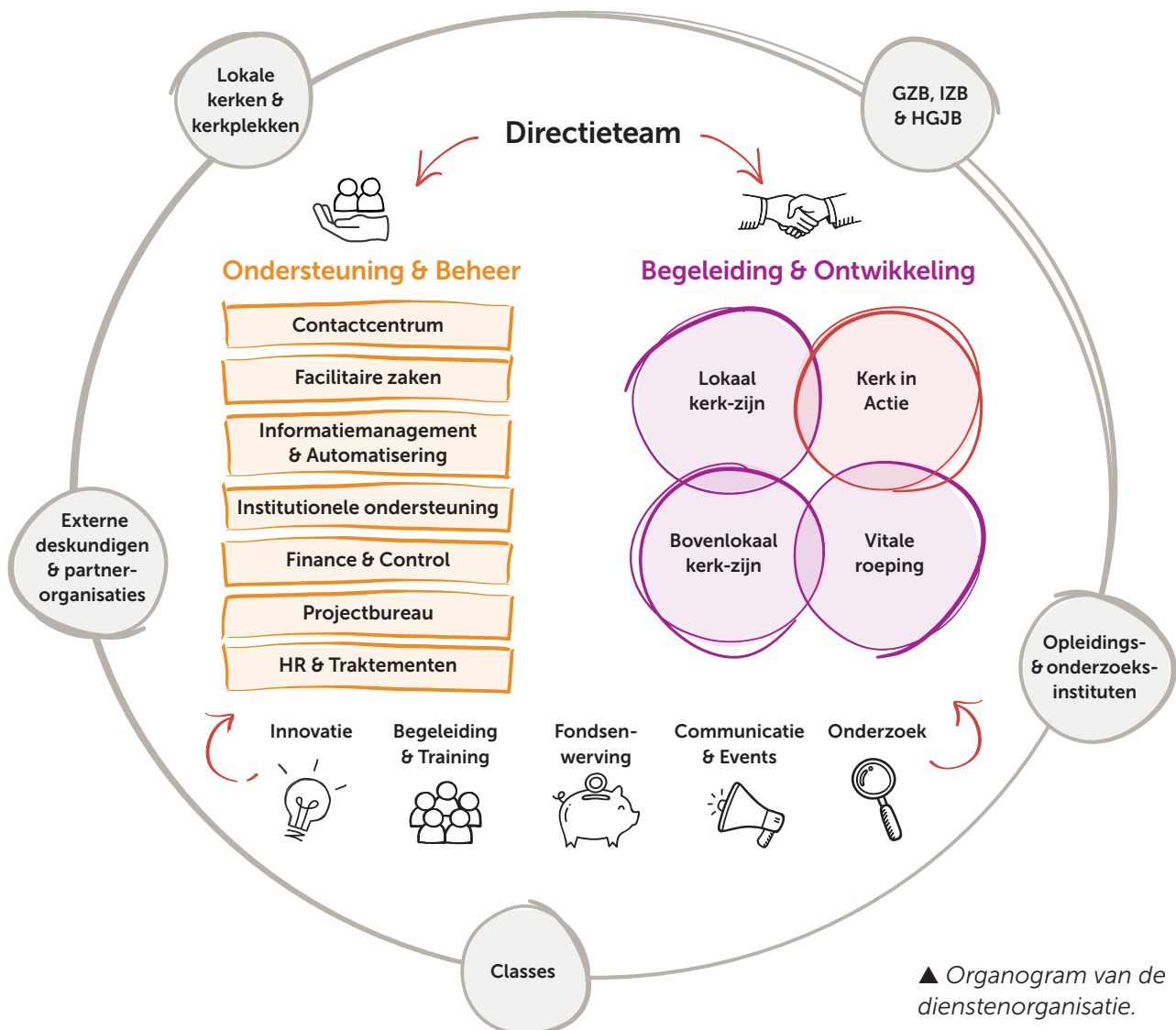
- De **manager buitenland** (Pepijn Trapman) richt zich op het projectenwerk en de interne organisatie.
- De **programmaleider** (Karin van den Broeke) leidt de theologische doordenking van ons werk. Ze houdt zich ook bezig met onze oecumenische relaties en de relaties tussen het werk in Nederland en het buitenland.
- De **algemeen directeur** van de dienstenorganisatie (Jurjen de Groot) is voorzitter van het

managementteam en eindverantwoordelijk voor Kerk in Actie.

Team Kerk in Actie bestaat uit vijf subteams:

- **Team binnenland** is verantwoordelijk voor ons werk in Nederland. Dat richt zich vooral op het versterken van de diaconale roeping van lokale kerken en kerkplekken. Het werk is vastgelegd in een landenplan (zie hierna).
- **Vier regioteams** zijn verantwoordelijk voor het werk in elk van onze buitenlandse regio's: Azië, Afrika, Latijns-Amerika en EMENA (Europa, het Midden-Oosten en Noord-Afrika). De regioteams houden actief contact met onze partnerorganisaties wereldwijd. Ze werken met vastgestelde regio- en landenplannen (zie hierna).

In 2025 werken we aan verdere versterking van de samenwerking tussen deze teams en rond de thema's.

Landen- en regioplannen

Kerk in Actie voert – behalve in Nederland – zelf geen projecten uit. We werken via lokale kerken en organisaties wereldwijd. Dat doen we zo efficiënt en integraal mogelijk. Problemen die geen rekening houden met landsgrenzen, pakken we bijvoorbeeld grensoverstijgend op. En lessen die we in het ene land leren, passen we in het andere land toe.

Landenplannen

Per land maken we een plan waarin staat hoe we onze vier thema's vertalen naar concrete projecten en activiteiten. We beschrijven ook met welke kerken en organisaties we samenwerken om deze plannen uit te voeren. Daarnaast wordt een

Door goede samenwerking bereiken we meer op het terrein van noodhulp, ontwikkelingsprogramma's en belangenbehartiging

budgetruimte benoemd. Voor sommige landen formuleren we groeiambities, voor andere landen spreken we af hoe we ons werk daar langzaam afbouwen en overdragen. Als een lokale situatie drastisch wijzigt of als we nieuwe inzichten opdoen, passen we het landenplan aan.

Regioplannen

Naast de landenplannen maken we plannen per regio. Zo'n regioplan helpt om het werk in de verschillende landen van een regio goed op elkaar af te stemmen. Zo kunnen we effectiever met mensen en middelen omgaan en de samenwerking tussen projecten en partners bevorderen. In het

Landen- en regioplannen 2025-2027

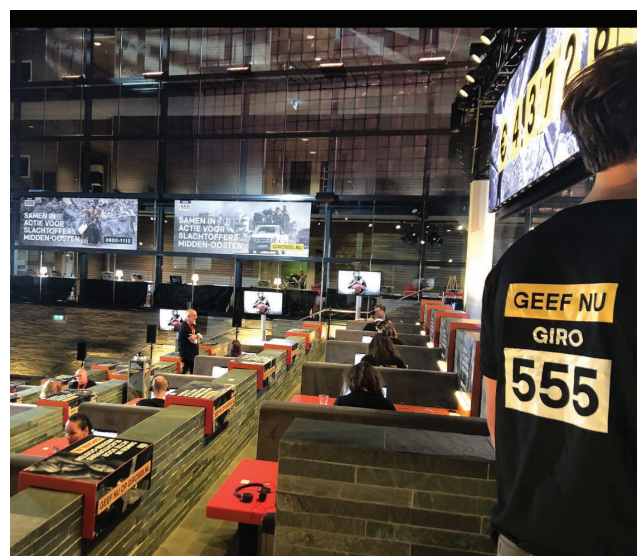
In 2024 zijn de landen- en regioplannen voor de periode 2025-2027 opgesteld. Vanuit de vier thema's is scherp gekeken wat in welke regio prioriteit krijgt. Dat is verwoord in de regioplannen. Op basis daarvan hebben we per land concrete plannen gemaakt voor de aankomende periode.

regioplan staat onder meer wat we doen met landoverstijgende thema's. Dan kun je denken aan klimaat, migratiestromen en regionale samenwerking in netwerken. Onze thema's zijn hierin altijd de rode draad. Maar niet elk thema krijgt in elke regio evenveel aandacht, dit hangt af van de situatie.

Samenwerking

We noemden het al: Kerk in Actie doet haar werk met en via lokale kerken en partnerorganisaties in binnen- en buitenland. Een belangrijke partner is de Nederlandse organisatie GZB. Met hen trekken we bijvoorbeeld samen op bij de aanpak van de migratieproblematiek in zuidelijk Afrika en het Midden-Oosten. Dit partnerschap past binnen de samenwerkingsovereenkomst die synode, dienstenorganisatie en de zogeheten modulaire uitvoeringsorganisaties (GZB, IZB en HGJB) in 2017 tekenden.

We zijn ook onderdeel van de Samenwerkende Hulporganisaties (SHO). Bij grootschalige rampen en noodzakelijke humanitaire acties komen wij samen in actie binnen het kader van Giro555. In 2024 bijvoorbeeld voor slachtoffers in het Midden-Oosten. En we zijn lid van ACT Alliance (Action by Churches Together), de internationale koepel van kerken en christelijke organisaties verbonden met de Wereldraad van Kerken. Door die samenwerking kunnen we meer bereiken op het terrein van (nood)hulp, ontwikkelingsprogramma's en belangenbehartiging.

▲ In oktober 2024 kwamen we in SHO-verband in actie voor het Midden-Oosten.

1.5 Communicatie en fondsenwerving

Met hulp van de teams Fondsenwerving en Communicatie & Events van de dienstenorganisatie delen we ons verhaal met de wereld en werven we fondsen voor ons werk.

De verschillende communicatiekanalen van de Protestantse Kerk - waaronder *Petrus* - worden ingezet om Kerk in Actie te profileren als het missionaire en diaconale gezicht van de kerk. Onze dienstverlening aan kerken sluit hier nauw op aan, bijvoorbeeld met het actielandenprogramma (zie kader) en de campagnes. Via deze middelen betrekken we lokale gemeenten actief en constructief bij ons werk.

De kernboodschap van Kerk in Actie klinkt door in alle uitingen. Iedereen moet in een paar zinnen kunnen vertellen waar Kerk in Actie voor staat. Kort gezegd: geïnspireerd door Jezus Christus weten we ons geroepen om te delen wat ons gegeven is: tijd en talent, aandacht en zorg, geloof, geld en goed.

De afgelopen jaren hadden we campagnes rond de feestdagen. Die blijven in 2025 bestaan: gemeenten krijgen materiaal voor het aankleden van de collecten en we besteden er aandacht aan in de uitingen van *Petrus*.

Tegelijkertijd zetten we veel sterker in op thematische campagnes. In januari 2025 staat voor het eerst de armoedecampagne 'Samen tegen armoede' op het collecterooster. We werven niet alleen geld voor dit binnenlandse diaconale thema, maar we vragen ook honderden kerken om inleverpunt te zijn voor de Voedselbank.

Via outreachteams worden mensen uit de wijk opgeroepen om voedsel te doneren of een financiële bijdrage te leveren aan 'Samen tegen armoede'.

Daarnaast vragen we diaconieën om het werk van SchuldHulpMaatje Nederland te versterken, dat onderdeel is van de campagne. Jaarlijks worden via de consultants van Kerk in Actie op minimaal tien plekken in Nederland nieuwe locaties van SchuldHulpMaatje gestart. Vrijwilligers vanuit de kerk worden opgeleid tot SchuldHulpMaatje, zodat ze mensen uit de schulden kunnen helpen.

1.6 Kwaliteit en integriteit

Kwaliteitsmanagement

Voor ons werk in binnen- en buitenland moeten we voldoen aan de vereiste keurmerken. Kerk in Actie werkt aan het up-to-date houden van deze certificeringen. We zijn gericht op doorgaande kwaliteitsverbetering van werkwijzen en processen. Hierbij gebruiken we de PDCA-cyclus (Plan, Do, Check, Act).

Kerk in Actie is een Erkend Goed Doel: we voldoen aan de eisen van de CBF-erkenning, het keurmerk voor goede doelen. Sinds 2021 zijn we ISO 9001:2015 gecertificeerd: een maatstaf voor transparantie en betrouwbaarheid. We richten onze processen in op basis van deze kwaliteitsstandaard en de aanvullingen daarop van PARTOS (de branchevereniging voor ontwikkelings-samenwerking).

Actielanden

Via zeven actielanden brengen we ons werk dichtbij. Over deze landen – vaak exemplarisch voor een hele regio – delen we verhalen, gebeden, liturgische filmpjes, magazines en kindermateriaal. Gemeenten kunnen zich abonneren op dit materiaal en zich zo verbinden met een actieland.

Moldavië - Kerk in het armste land van Europa

Bangladesh - Kerk in een minderheidspositie

Colombia - Kerk in een land met geweld en grote ongelijkheid

Ghana - Kerk in een land met grote tegenstellingen tussen noord en zuid

Rwanda - Kerk in een omgeving van trauma en verzoening

Libanon - Kerk te midden van vluchtelingen en uitzichtloosheid

Indonesië - Kerk die interreligieus bouwt aan vrede en ecologische gerechtigheid

Eind 2023 hebben we ons tweede CHS self assessment uitgevoerd. De Core Humanitarian Standard (CHS) is een internationale standaard in de humanitaire sector, gericht op kwaliteit, transparantie en participatie. Het assessment focuste op onze noodhulpprogramma's. In februari 2024 is dit self assessment goedgekeurd. Het is geldig t/m februari 2026.

Ondersteund door ons kwaliteitsmanagement-systeem werken we aan verdere verbetering van onze processen. Het doel is om zo effectief mogelijk hulp te kunnen bieden. Hierbij werken we met een ISO-verbeterplan en een CHS-verbeterplan.

In 2023 hebben we de zogeheten feedbackloop ontwikkeld. Het doel van de feedbackloop is het versterken van een proces van wederzijdse feedback. Partners worden hierbij actief uitgenodigd om feedback te geven op de samenwerking met

Kerk in Actie. We stimuleren een intern leerproces aan de hand van deze feedback. In 2024 zijn de eerste 'lessons learned' besproken en gedeeld. In 2025 bouwen we hierop voort.

Integriteitsbeleid

Integriteit is een kernpunt in het werk van Kerk in Actie. In ons integriteitsbeleid sluiten we aan op de Erkenningsregeling van Goede Doelen Nederland en op de richtlijnen van internationale samenwerkingsverbanden waarvan we lid zijn. Ons integriteitsbeleid blijft zich ontwikkelen. Er is een werkplan integriteit opgesteld voor 2024-2025. In 2025 gaan we onder andere aan de slag met het actualiseren van ons integriteitsbeleid en het opstellen van een visiedocument over integriteit. Daarnaast blijft het 'moreel leren' op de agenda staan.

Risico's en kansen

Kerk in Actie werkt in een complexe omgeving die telkens verandert. Voor de voortgang van ons werk is het essentieel dat we risico's en kansen voor onze bedrijfsvoering in kaart brengen en zo nodig actie ondernemen. Het risicomanagement gebeurt organisatiebreed en is onderdeel van onze processen en onze jaarplanning.

We brengen kansen en risico's op drie niveaus in beeld: op organisatieniveau, per regio en per land waarin we werken. Voor de landen en regio's staat dit beschreven in onze landen- en regioplannen, met de acties die we hierop ondernemen. Op organisatieniveau is dit onder andere beschreven in onze SWOT-analyse. Aan de hand van deze analyse zien we enkele risico's en kansen die raken aan het jaar(plan) 2025.

Risico's

- Het beleid van het kabinet met betrekking tot ontwikkelingssamenwerking.
- De krapte op de arbeidsmarkt.

Kansen

- Verder uitbouwen van de positie van Kerk in Actie ten opzichte van grote maatschappelijke vraagstukken binnen Nederland.

Acties

In reactie op deze risico's en kansen doen we het volgende:

- Kerk in Actie volgt de ontwikkelingen rond het kabinetsbeleid nauwgezet. Via *lobby and advocacy* ondernemen we zo nodig actie op de thema's die ons werk raken.
- We reageren op de krappe arbeidsmarkt door tijdig vacatures uit te zetten, in het besef dat het enige tijd kan duren voordat een vacature vervuld is.
- We versterken onze positie op maatschappelijke thema's in Nederland door te focussen op vier urgente zaken: armoede, duurzaamheid, vluchtelingen en sociale cohesie.

1.7 Budgetlijnen en doelstelling

Budgetlijnen

Bij het maken van onze financiële rapportages gebruiken we vier budgetlijnen:

- Zending
- Noodhulp
- Werelddiaconaat
- Binnenlands diaconaat

Deze budgetlijnen sluiten aan op de manier van rapporteren die gebruikelijk is in het nationale en internationale werkveld van ngo's en kerkelijke organisaties. Dat maakt het eenvoudig om ons werk naast dat van andere organisaties te leggen. We gebruiken ze bovendien al vanaf de start van Kerk in Actie, zodat we heden en verleden goed met elkaar kunnen vergelijken.

Doelstelling

Het kwaliteitsbeleid van Kerk in Actie komt voort uit onze opdracht, die vastgelegd is in de kerkorde. Namens lokale gemeenten in Nederland ondersteunen wij de missionaire en diaconale taak van de kerk. De hoofddoelstelling van ons werk is:

Besteding van de ontvangen middelen conform de opdracht voor Kerk in Actie.

We doen ons werk onder allerlei verschillende doelgroepen, in heel wisselende contexten. De resultaten en de effecten zijn dan ook niet onder één noemer te vangen. Daarom gebruiken we een financiële maatstaf (zie kader).

Besteding aan de doelstelling

De mate waarin de ontvangen middelen worden besteed aan de doelstelling is vastgelegd in financiële normen. Deze normen zijn:

- **Besteding aan de directe doelstellingen**
Van de totale baten moet minimaal 70% besteed worden aan subsidies en bijdragen die met de partners overeengekomen zijn. Het gaat hier om de financiering van de projecten van onze partners.
- **Kosten van beheer en administratie**
De kosten van beheer en administratie mogen 5-6% van de totale lasten bedragen.

Deze normen zijn opgenomen in de begrotingen en jaarrekeningen.

▲ We doen ons werk onder verschillende doelgroepen en in wisselende contexten.

2. Onze ambitie voor 2025

In 2025 werkt Kerk in Actie met kerken en partners wereldwijd aan projecten die passen binnen onze vier thema's: 'kerk en geloof', 'kinderen en jongeren', 'mensen op zoek naar een veilig bestaan' en 'ecologische gerechtigheid'. We schetsen onze ambitie voor Nederland en de vier regio's.

2.1 Nederland

Vanuit het vertrouwen dat God zelf een missie heeft in deze onstuimige wereld, geven we onze inzet in Nederland met passie en met een zekere ontspannenheid vorm. Kerk in Actie is in eigen land actief op twee manieren. Op landelijk niveau trekken we op met partners met wie we echt een verschil kunnen maken als het gaat om onze thema's. Daarnaast zijn het de lokale gemeenten en kerkplekken met wie we 'kerk in actie' zijn.

Het werk in Nederland sluit aan op de vier thema's die we ook wereldwijd gebruiken. Om de herkenbaarheid voor de lokale gemeenten te vergroten, focussen we in onze communicatie vooral op vier aandachtsvelden: armoede, duurzaamheid, vluchtelingen en het versterken van sociale cohesie. Die aandachtsvelden komen terug als we hieronder onze ambities voor 2025 per thema beschrijven.

Kerk en geloof

Kerk in Actie sluit aan bij de roeping van de kerk om missionair, diaconaal en oecumenisch betrokken te zijn op de samenleving. In 2025 versterken we de samenhang tussen roeping, kerk-zijn en actie. Met materialen en dienstverlening helpen we kerken om het gesprek over roeping te voeren en ook praktisch handen en voeten te geven aan die roeping.

Samen met SchuldHulpMaatje en de Voedselbank werken we aan het tegengaan van armoede. Dat past bij het verlangen van de kerk om te komen tot een rechtvaardige verdeling van welvaart en mogelijkheden. Lokale gemeenten krijgen handvatten om hierover in dialoog te gaan. Daarin komt ook ter sprake dat de kerk zélf als sociaal vangnet een wezenlijke rol heeft in armoedebestrijding.

▲ We zetten gemeenteleden in voor onze huis-aan-huiscollecte.

Versterken van inclusief kerk-zijn sluit daarop aan: de kerk als plek waar iedereen telt. Diaconale proefplekken zijn de meest uitgesproken vorm van inclusief kerk-zijn. Dit zijn initiatieven waarin de ontmoeting met (en tussen) kwetsbare mensen centraal staat. In 2025 maken we het concept van deze proefplekken breder bekend (zie kader).

De kerk heeft ook een enorme kracht als het gaat om het tegengaan van segregatie en polarisatie. In 2025 motiveren we gemeenten om interculturele ontmoetingen aan te gaan die verbinding creëren. Dat doen we met materiaal dat zich richt op de doorwerking van het slavernijverleden.

Kinderen en jongeren

Ook bij het thema 'kinderen en jongeren' zetten we in op de diaconale, missionaire en oecumenische roeping van de kerk. Kerk in Actie werkt bijvoorbeeld mee aan het ontwikkelen van materialen zoals Sirkelslag en de KerstChallenge. Via deze spellen kunnen jongeren met elkaar in gesprek gaan over geloof en leven. Tegelijkertijd krijgen ze handvatten om het geloof praktisch te maken.

Mensen op zoek naar een veilig bestaan

Zowel landelijk als lokaal is de Protestantse Kerk volop betrokken bij mensen op de vlucht. Het huidige

overheidsbeleid maakt dat we nog scherper inzetten op de rechten voor ieder mens in nood. Dat doen we landelijk door samen te werken met partners die zich inzetten voor de opvang van asielzoekers. We voeren ook het kritische gesprek met de overheid over het recht op een menswaardige behandeling van ongedocumenteerden. En via het project 'De Thuisgevers' werken we met lokale gemeenten aan snellere huisvesting en goede integratie van statushouders.

Net als in andere regio's versterken we in eigen land de weerbaarheid bij rampen. In 2025 komt er een 'noodhulplan' voor lokale gemeenten: een handvat voor als zich in hun context een acute ramp mocht voordoen.

Ecologische gerechtigheid

In Nederland richten we ons vooral op bewustwording, gedragsverandering en belangenbehartiging rond duurzaamheid. Samen met de Maatschappij van Welstand blijven we drager van het project GroeneKerken. Het aantal groene kerken is inmiddels gegroeid tot 500.

We merken dat ecologische gerechtigheid in onze maatschappij ook weerstand oproept. Binnen de kerk voeren we het gesprek over de pijn die aan verschillende kanten gevoeld wordt. We hebben daarvoor goede gespreksmaterialen die helpen om het thema én elkaar beter te begrijpen.

Casus | Diaconale proefplekken

Thema: Kerk en geloof

Regio: Nederland

Veel diaconen vragen zich af hoe ze in contact kunnen komen met mensen in armoede. Ze willen graag iets doen voor mensen in nood. De ervaring leert dat het bouwen van een inclusieve community daarbij enorm helpt. Het 'zijn met' kwetsbare mensen is vaak minstens zo belangrijk als het 'in actie komen voor'. Sterker nog: de ontmoeting, het wederzijdse contact, is vaak het startpunt om samen verder te komen, van elkaar te leren, elkaar te inspireren en te ondersteunen.

Binnen de Protestantse Kerk is een online leeromgeving ontwikkeld die lokale gemeenten helpt om zelf een (diaconale) proefplek op te zetten. Er is aanvullende (inhoudelijke en financiële) ondersteuning mogelijk. De afgelopen jaren is ook een levendige gemeenschap van pioniers ontstaan die elkaar graag verder helpen bij het ontwikkelen van diaconale en missionaire proefplekken.

In 2025 brengen we het concept van de diaconale proefplek bij minstens honderd lokale gemeenten onder de aandacht. Het doel is dat minimaal tien nieuwe gemeenten op verkenning gaan om een diaconale proefplek te starten.

2.2 Azië

Azië is het grootste continent van de wereld en de bakermat van veel religies. We ondersteunen hier partners in Bangladesh, China, India, Indonesië, Myanmar, Nepal en Pakistan. Deze landen hebben een aantal kenmerken gemeen. Allemaal hebben ze een grote religieuze diversiteit. En meestal vormen de christelijke gemeenschappen daarbinnen een minderheid. Christenen worden geconfronteerd met discriminatie, vervolging en ongelijke behandeling. Deze benauwende positie wordt versterkt doordat er steeds minder ruimte is voor maatschappelijke organisaties.

Veel lokale kerken in Azië worden geconfronteerd met discriminatie, vervolging en ongelijke behandeling

Landen in deze regio hebben ook te kampen met een toename van natuur- en ecologische rampen, zoals cyclonen, droogten, overstromingen en sprinkhanenplagen. De vaak kwetsbare gemeenschappen hebben moeite om hier goed op

te reageren. Naast natuurgeweld worstelen ze ook met een toename van (gewelddadige) religieuze en etnische conflicten. Dat leidt tot meer schendingen van mensenrechten. Het maakt ook dat veel mensen elders werk zoeken of op de vlucht slaan. We zien veel arbeidsmigratie en vluchtelingenstromen.

In 2025 hebben we per thema de volgende ambities:

Kerk en geloof

Religieuze minderheden en organisaties die opkomen voor de rechten van gemarginaliseerden (zoals de inheemse bevolking en kastelozen) hebben het moeilijk. Zij moeten heel voorzichtig werken. In onder meer India ondersteunen we kerken daarom in hun diaconale inzet voor de samenleving. Ook stimuleren we de geloofsopbouw door kerken en christelijke organisaties. In dit werk ligt de nadruk op interreligieuze samenwerking en dialoog.

In China dragen we bij aan de (theologische) opleiding van voorgangers, aan diaconale capaciteitsopbouw van kerken en organisaties, en aan het vergroten van de toegankelijkheid van bijbels.

En we stimuleren oecumenische uitwisseling, bijvoorbeeld tussen Nederland en Indonesië.

▲ Landen in Azië hebben ook te kampen met een toename van natuur- en ecologische rampen, zoals in Myanmar.

Kinderen en jongeren

In het zuiden van India trekken we op met partners die zich richten op de bescherming van kinderen. Deze organisaties werken actief aan het bestrijden van kinderarbeid en kindhuwelijken, en aan het toegankelijk maken van onderwijs.

Mensen op zoek naar een veilig bestaan

Veiligheid is een belangrijk thema in een regio die geteisterd wordt door natuurrampen. Onze partners ervaren dat de effecten van klimaatverandering toenemen in omvang en aantal. We ondersteunen hen om de lokale bevolking weerbaar te maken. Bijvoorbeeld door het nemen van voorzorgsmaatregelen die de schade beperken bij een ramp. Naast natuurgeweld is etnisch geweld een probleem. In Myanmar bijvoorbeeld woedt een burgeroorlog die maakt dat steeds meer mensen op de vlucht slaan. We steunen humanitaire en christelijke organisaties die hier onder zware omstandigheden actief zijn. Naast hun reguliere programma's moeten ze steeds meer noodhulp bieden. Kerken proberen in dit land een plek van rust en heling te zijn. Positief is dat kerken in de regio steeds vaardiger worden in het geven van noodhulp, bijvoorbeeld de Indonesische kerken. We proberen deze ontwikkeling te verbreden naar andere kerken en organisaties.

▲ We helpen lokale gemeenschappen om zich aan te passen aan klimaatverandering, bijvoorbeeld in Bangladesh.

Ecologische gerechtigheid

De combinatie van klimaatproblematiek, politieke instabiliteit en toenemend geweld zorgt in veel landen voor economische crisis. We kijken om naar gemeenschappen die hier het hardst door getroffen worden. Onze partners zetten vooral in op het verbeteren van de economische situatie van jongeren.

We helpen lokale gemeenschappen ook om zich aan te passen aan klimaatverandering, bijvoorbeeld in Bangladesh. Dan gaat het zowel om weerbaarheid bij rampen als het ontwikkelen van duurzame landbouw in een veranderend klimaat. Verder geven we aandacht aan belangenbehartiging en bewustwording rond ecologische en klimaat-rechtvaardigheid (zie kader).

Casus | Tegengaan van ontbossing

Thema: Ecologische gerechtigheid

Regio: Azië (Indonesië)

In Indonesië wordt de bevolking steeds vaker geconfronteerd met ecologisch onrecht. Een voorbeeld is de ontbossing voor palmolieplantages. Soms geeft de lokale bevolking hier toestemming voor zonder dat ze zich realiseert hoe groot en onherstelbaar de schade is.

Om hen daarvan bewust te maken, hebben theologische instituten in Indonesië een programma ontwikkeld. Theologiestudenten leren om korte filmpjes te maken over theologie en ecologische gerechtigheid. Zo'n filmpje kan bijvoorbeeld het verhaal vertellen van een inheemse vrouw die door ontbossing de bron van haar bestaan (voedsel en medicijnen) dreigt te verliezen – en hoe dit tegengegaan kan worden.

Ook in 2025 helpen onze partners bij het maken van zulke filmpjes. De verhalen worden gedeeld met bijvoorbeeld lokale gemeenschappen en theologische opleidingen, maar ook met Nederlandse gemeenten. Want juist ook hier is een bewustwordingsproces nodig. Onze consumptie van palmolie staat niet los van de ecologische prijs die Indonesiërs betalen.

2.3 Afrika

Met bijna 1,5 miljard inwoners is Afrika het continent met de op een na grootste bevolkingsomvang. De regio staat voor grote uitdagingen: van armoede, werkloosheid en corruptie tot klimaatverandering en politieke instabiliteit. Er zijn interreligieuze spanningen en interetnische conflicten. Tegelijkertijd zijn het continent en de bevolking veerkrachtig. Er zijn minerale reserves in overvloed, er is landbouwpotentieel en een variatie van ecosystemen. En er is een jonge, energieke bevolking met de creativiteit en vastberadenheid om iets van het leven te maken.

Kerk in Actie werkt samen met kerken en organisaties in dertien Afrikaanse landen: Burkina Faso, Ethiopië, Ghana, Kameroen, Kenia, Marokko, Mozambique, Nigeria, Oeganda, Rwanda, Zambia, Zuid-Afrika en Zuid-Soedan. In deze landen werken we aan de doelstellingen van de vier thema's. Binnen elk thema zijn er een of meer specifieke ambities die passen bij de Afrikaanse context.

In 2025 hebben we per thema de volgende ambities:

Kerk en geloof

Het christendom bloeit in grote delen van Afrika, maar er zijn veel voorbeelden van mensen die religie gebruiken voor politieke of economische

In een tijd waarin vooral de conflicten in Europa en het Midden-Oosten aandacht krijgen, willen we ook vergeten rampen in Afrika laten zien

uitbuiting. Daarom investeren we in gedegen theologische training om bij te dragen aan een meer vreedzame, inclusieve en veerkrachtige kerkelijke gemeenschap. We zetten in op het samenbrengen van mensen uit verschillende etnische, culturele en kerkelijke achtergronden. Vooral in de Sahel en in Oost- en Centraal Afrika versterken we kerken in interreligieuze dialoog en vredesopbouw. In landen met een christelijke meerderheid geven de kerken steeds meer aandacht aan thema's uit de eigen context, zoals een stem tegen misleidende theologiën of bewustwording rond klimaatverandering.

Kinderen en jongeren

Vanwege de hoge bevolkingsgroei is er te weinig goede scholing en werk voor jongeren. Veel jongeren trekken naar de overvolle steden of worden slachtoffer van illegale migratie en trafficking. De AACC (All Africa Conference of Churches) heeft dan ook een jongerencampagne

▲ Er is vaak weinig goede scholing en werk voor jongeren, zoals in Ethiopië.

over het thema 'Afrika, mijn thuis, mijn toekomst'. In veel landen ondersteunen we organisaties die toekomstperspectief en werk voor jongeren creëren. De aanpak richt zich op het combineren van technische (beroeps)vaardigheden en sociale vaardigheden. Hierbij stimuleren we de samenwerking tussen jongerenorganisaties en kerken. We willen kerken in verschillende landen met elkaar in contact brengen om te leren welke rol ze voor jongeren kunnen spelen.

Mensen op zoek naar een veilig bestaan

Vanwege de vele gewelddadige conflicten in Afrika ligt onze focus binnen dit thema vooral op het versterken van de rol van kerken als vredesopbouwers. In 2025 willen we een programma ondersteunen dat gebruikmaakt van een combinatie van dialoog en economische samenwerking in de context van interetnische conflicten. Daarnaast willen we aandacht geven aan 'vergeten rampen'. In een tijd waarin vooral de conflicten in Europa en het Midden-Oosten media-aandacht krijgen, willen we in communicatie en fondsenwerving ook focussen op rampen in Afrika.

Ecologische gerechtigheid

Klimaatverandering treft kwetsbare gemeenschappen in Afrika hard. Lange perioden van droogte, zware overstromingen en bodem-

▲ Lange perioden van droogte, overstromingen en bodemverschraling vormen een bedreiging voor het levensonderhoud van mensen die afhankelijk zijn van de landbouw, zoals in Ghana.

verschraling vormen een bedreiging voor het levensonderhoud van mensen die afhankelijk zijn van de landbouw. Het nieuwe thema 'ecologische gerechtigheid' geeft ons de mogelijkheid om te investeren in de veerkracht van kwetsbare gemeenschappen – bijvoorbeeld door klimaatbestendige landbouw en aanpassing aan klimaatverandering. In 2025 willen we het aantal partners en projecten rond dit thema uitbreiden.

Casus | Ondersteuning voor vluchtelingen

Thema: Mensen op zoek naar een veilig bestaan

Regio: Afrika (Soedan)

Terwijl de wereld zich vooral richt op Oekraïne en het Midden-Oosten, vindt sinds 15 april 2023 een gruwelijke burgeroorlog plaats in Soedan. Meer dan 8 miljoen mensen zijn op de vlucht in eigen land, een vijfde van de bevolking. En 2 miljoen mensen zijn naar buurlanden gevlucht.

Kerk in Actie biedt noodhulp in Soedan, Zuid-Soedan en Ethiopië. Onze vaste partner is LWF (Lutheran World Federation), een wereldwijde gemeenschap van kerken in de lutherse traditie. LWF werkt al langer in Zuid-Soedan en heeft een goede relatie met de gemeenschap en de (lokale) overheid.

De vluchtelingen en teruggekeerden kunnen veel ondersteuning gebruiken. LWF richt zich op bescherming, kindvriendelijke plekken, toegang tot inclusief basisonderwijs, beroeps- en levensonderhoud, vredesopbouw en sociale cohesie. Maar ook op drinkwater en hygiëne (WASH) via distributie van waardigheidskits voor meisjes en via sessies over adolescentie voor jongens en meisjes. Verder is er aandacht voor het vergroten van begrip tussen groepen met verschillende achtergronden.

2.4 Latijns-Amerika

In Latijns-Amerika groeit de kloof tussen arm en rijk. Gewapende conflicten verdiepen zich, met grove schendingen van mensenrechten en grote migratiestromen tot gevolg. Discriminatie van inheemse volken en mensen van Afrikaanse afkomst is hardnekkig. De democratie staat onder druk en religieus conservatisme heeft een toenemende invloed op de politiek. In deze context hebben maatschappelijke en oecumenische instituten en netwerken moeite om overeind te blijven.

In 2025 (en daarna) willen we duidelijker laten zien dat onze activiteiten in het teken staan van het bevorderen van vrede en gerechtigheid. We vergroten onze inzet voor ecologische gerechtigheid. En we geven meer aandacht aan genderdiversiteit. Samen met ACT Alliance werken we ook aan meer inzet op ons programma rond de Core Humanitarian Standard (CHS). Dit programma richt zich op betere kwaliteit van hulp door onze partners.

We zetten in op het bevorderen van vrede en gerechtigheid

Onze partners en programma's zijn geconcentreerd in vijf landen: Bolivia, Colombia, Cuba, Guatemala en Nicaragua. Daarnaast zijn we via ACT Alliance actief in Haïti. We bevorderen de (thematische) samenwerking tussen de partners en bouwen aan de regionale netwerken.

Colombia is een van de zeven actielanden van Kerk in Actie. Door het delen van verhalen uit dit land versterken we de band met lokale kerkgemeenschappen in Nederland. Komend jaar wordt in dit kader een groepsreis georganiseerd.

In 2025 hebben we per thema de volgende ambities:

Kerk en geloof

We werken actief samen met organisaties die zijn voortgekomen uit protestantse kerken. Er is veel potentie bij deze bewegingen. Wij ondersteunen hen bij het vormgeven van - op de Bijbel geïnspireerd(e) - vredesopbouw, ecologische gerechtigheid, respect voor mensenrechten en bevordering van democratisch bestuur.

We onderzoeken hoe we de aandacht voor vrouwelijk leiderschap in de kerk kunnen versterken bij theologische instituten. Contextuele bijbelstudie over masculiniteit en gender krijgt hierbij aandacht. Samen met de leden van ACT Alliance proberen we een constructief geluid te laten horen tegenover 'christelijke fundamentalisten' die mensenrechten en gendergelijkheid ondermijnen.

Kinderen en jongeren

Het thema 'kinderen en jongeren' krijgt altijd al veel aandacht in Latijns-Amerika. Het blijft hard nodig om te werken aan preventie van seksueel misbruik. Georganiseerde mensenhandel is sterk verknoopt met de drugsmafia en moeilijk te bestrijden. Ook seksueel geweld binnen gezinnen komt nog te vaak voor. We bevorderen de samenwerking tussen organisaties, ondersteunen de belangenbehartiging bij lokale autoriteiten en versterken de samenwerking met lokale kerken. In 2025 doen we ook meer om werkgelegenheid en ondernemerschap voor jongeren te vergroten. We zien veel kansen in de sectoren duurzame voeding en ecotoerisme.

▲ In Bogotá, Colombia, zet een stichting zich in voor kinderen en jongeren in een achterstandswijk vol criminaliteit.

Mensen op zoek naar een veilig bestaan

Miljoenen mensen op dit continent zijn op zoek naar veiligheid. We kunnen de oorzaken (waaronder conflict, economische malaise en klimaatverandering) niet wezenlijk aanpakken. Maar we kunnen wél hulp geven aan mensen op doortocht. Dat doen we op plekken waar weinig andere hulpverleners zijn.

Het blijft hard nodig om te werken aan preventie van seksueel misbruik

Ecologische gerechtigheid

Het nieuwe thema 'ecologische gerechtigheid' speelde al een rol in verschillende projecten. In 2025 bouwen we de zichtbaarheid en samenhang van activiteiten verder uit. Inwoners van Latijns-Amerika ervaren de heftige gevolgen van de klimaatcrisis, door orkanen, overstromingen, droogte en bosbranden. Hierbij spelen ook andere oorzaken mee, zoals ongelijk grondbezit, grootschalige houtkap en grove exploitatie van grondstoffen. In onze programma's is aandacht voor de rechten van inheemse groepen en de waarde van hun spiritualiteit. We zetten in op lokale agrarische ontwikkeling die duurzaam is en economisch levensvatbaar.

▲ Het opleidingscentrum Cedepca helpt vrouwen in Guatemala weerbaar te worden.

Casus | Contextueel bijbellezen

Thema: Kerk en geloof

Regio: Latijns-Amerika (Guatemala)

"Het is voor het eerst dat ik ook mezelf en mijn familie in de Bijbel zie", zei een deelnemer met tranen in de ogen na een studiedag over bijbellezen door de ogen van kleine boeren.

In 2023 jaar is onze partner PROCLADEGUA (onderdeel van de missionaire orde van de Claretianen) begonnen met een project voor contextueel bijbellezen in afgelegen gebieden in Guatemala. Voor dit project zijn materialen ontwikkeld die recht doen aan de context van deze gemeenschappen: vrouwen, migranten, jongeren, inheemsen en kleine boeren. Deze mensen leren de Bijbel lezen door hun eigen ogen. Ze herkennen hun eigen problemen en vragen erin. Ook thema's zoals klimaatverandering, mensenrechten en onderling pastoraat komen aan de orde.

Het project is het afgelopen jaar enorm gegroeid. Mensen komen van heinde en verre naar de parochies om deel te nemen – en de vraag vanuit nieuwe gemeenschappen wordt steeds groter. We zetten dit project voort in 2025.

2.5 Europa, Midden-Oosten en Noord-Afrika (EMENA)

De enorm diverse EMENA-regio staat voor grote sociaaleconomische en politieke uitdagingen. Conflicten in Syrië en Jemen, de Russische invasie van Oekraïne en de oorlog tussen Hamas en Israël zetten de regio onder zware druk. Het leidt tot massale ontheemding en toenemende armoede. De stabiliteit en sociale samenhang worden ondermijnd door groeiende spanningen tussen religieuze en etnische groepen en door de kloof tussen stad en platteland.

We proberen jongeren perspectief te bieden zodat ze een toekomst zien in eigen land

In deze uitdagende omstandigheden zet Kerk in Actie zich in om kleine tekenen van het koninkrijk zichtbaar te maken. Dat doen we samen met kerken en organisaties in de regio. We proberen bij te dragen aan de opbouw van inclusieve, vreedzame, rechtvaardige samenlevingen waarin elk mens telt. Gelukkig kunnen we bouwen op langdurige

samenwerkingen met lokale partners in Libanon, Syrië, Israël, Palestina, Egypte, de Golfstaten, Griekenland, Oekraïne en Moldavië.

In 2025 hebben we per thema de volgende ambities:

Kerk en geloof

Het vertrek van veel christenen uit de regio baart kerkleiders zorgen. Tegelijkertijd groeit het aantal vluchtelingen en migranten uit andere regio's, zoals Zuidoost-Azië. Dat vraagt om nieuwe theologische inzichten en het overbruggen van taal- en cultuurverschillen. We ondersteunen kerken met programma's waarin migratie een belangrijke rol speelt. Zo kunnen ze inspelen op deze uitdagingen en de geloofsgemeenschap versterken.

We geloven ook dat de kerken in deze regio een cruciale rol kunnen spelen in het versterken van de sociale samenhang tussen mensen van diverse achtergronden. Daarom werken we samen met hen aan hun diaconale, missionaire en pastorale roeping.

Kinderen en jongeren

De toekomst van jongeren in deze regio ziet er vaak somber uit. Hoge werkloosheid en gebrek

▲ De enorm diverse EMENA-regio staat onder zware druk. Dat leidt onder meer tot massale ontheemding.

aan perspectief maken dat velen emigreren. Deze 'brain drain' belemmert de economische en sociale ontwikkeling. We proberen deze jongeren perspectief te bieden zodat ze een toekomst in eigen land zien. In Egypte trekken we bijvoorbeeld samen op met jongeren bij het vinden van werk. Jongeren kunnen ook een belangrijke rol spelen bij herstel van de sociale cohesie. Zo bouwen we al een aantal jaren aan de dialoog tussen Joodse en Palestijnse jongeren. Momenteel is dat gesprek amper mogelijk door de verse trauma's. Daarom organiseren we afzonderlijke bijeenkomsten waar ze hun emoties kwijt kunnen, maar waar we ook het perspectief van de ander laten zien. Dat is essentieel om later weer de dialoog op te starten.

Mensen op zoek naar een veilig bestaan

In de hele regio is sprake van arbeidsmigratie en vluchtelingenstromen. Vaak is noodhulp nodig om in de basisbehoeften van mensen te kunnen voorzien. Een voorbeeld is onze steun aan Oekraïense ontheemden. Hiervoor werken we samen met lokale partners om dagelijkse behoeften te vervullen en psychosociale hulp te bieden. Met deze integrale benadering kunnen mensen zowel praktisch als emotioneel stappen zetten – essentieel voor het mentale herstel. We combineren deze vorm van begeleiding met duurzame initiatieven voor de opbouw van gemeenschappen.

▲ Voor steun aan Oekraïense ontheemden werken we samen met lokale partners.

Ecologische gerechtigheid

In Egypte werken we met lokale gemeenschappen aan duurzame oplossingen. Projecten rond afvalbeheer, energievermindering en ecologische landbouw helpen boeren efficiënter met hulpbronnen om te gaan – zoals water, dat schaars is. Trainingen in duurzame landbouw maken de gemeenschappen weerbaarder tegen klimaatverandering. Inter-religieuze bijeenkomsten dragen bij aan goede samenwerking tussen verschillende groepen. Zorg voor de schepping staat daarbij centraal. Hoewel we belangrijke stappen zetten in Egypte, verdient ecologische gerechtigheid in de regio als geheel meer aandacht. We werken eraan om dit thema verder te ontwikkelen en te verbreden naar andere landen.

Casus | Jongeren maken het verschil

Thema: Kinderen en jongeren

Regio: EMENA (Libanon)

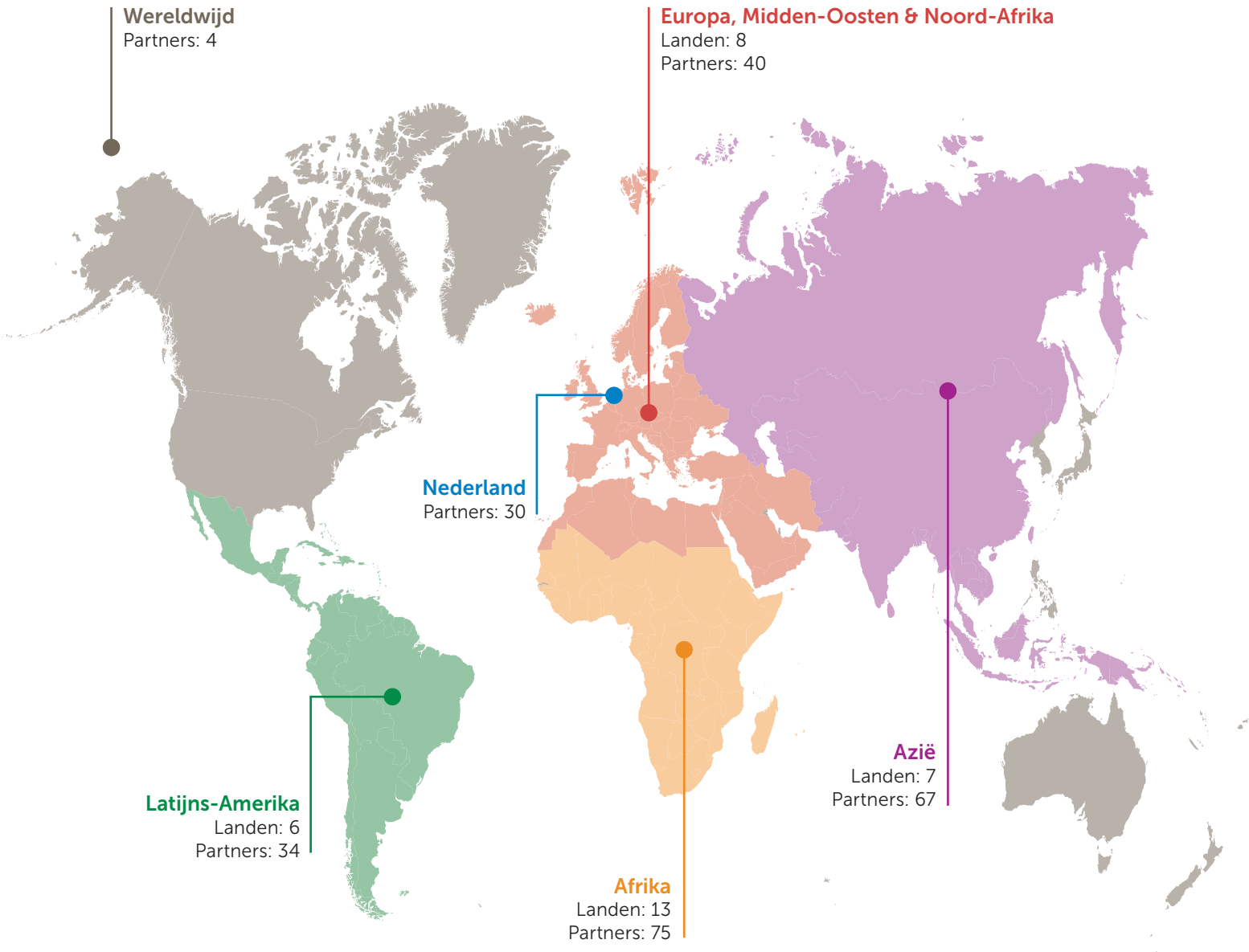
Voor elke regio geldt dat jongeren de toekomst zijn. Maar juist in deze regio – die zo divers is qua cultuur, religie en etnische achtergrond – hebben ze een sleutelrol in het slaan van bruggen tussen verschillende gemeenschappen.

Een mooi voorbeeld is het werk van Kerk in Actie aan de Haigazian University in Beirut, waar jongvolwassenen van allerlei achtergronden gesteund worden in hun persoonlijke ontwikkeling. Dit gaat verder dan alleen lesgeven: het draait om het delen van wijsheid, kennis en ervaringen, en het creëren van een plek waar ze echt van elkaar kunnen leren.

Daarnaast is het ondersteunen van jeugdleiders met een dienende leiderschapstijl cruciaal. Jongeren die in deze regio opgroeien, staan vaak voor veel uitdagingen, zowel sociaal als economisch. Door hen te inspireren met leiderschap gericht op dienen in plaats van heersen, kunnen zij het verschil maken in hun eigen gemeenschap.

Kerk in Actie in 2025

Aantal landen waarin we actief zijn, aantal betrokken (contract)partners en geplande bestedingen*

* De genoemde aantallen zijn onder voorbehoud, de geplande bestedingen zijn exclusief eigen kosten.

Geplande bestedingen per budgetlijn

Werelddiaconaat	Binnenlands diaconaat	Noodhulp	Zending	Totaal besteed
€6,1 miljoen	€0,9 miljoen	€4,4 miljoen	€5,6 miljoen	€17 miljoen

3. Begroting voor 2025

We zetten de cijfers van de begroting 2025 op een rij. Daarna geven we een toelichting op de staat van baten en lasten, het eigen vermogen en de financiële ratio's.

3.1 Kengetallen

Kengetallen Kerk in Actie	Norm	Begroting 2025	Begroting 2024	Rekening 2023	Rekening 2022
Resultaat		-1.571	-4.012	-5.827	1.396
Baten		27.743	26.622	36.948	39.533
Lasten		29.314	30.634	42.775	38.138
Bestedingspercentage baten	<i>min. 70%</i>	86,5%	96,6%	97,9%	83,4%
Bestedingspercentage lasten	<i>min. 70%</i>	81,8%	83,9%	84,6%	86,0%
Kosten werving particulieren en organisaties	<i>max. 12,5%</i>	12,0%	12,5%	10,1%	14,0%
Kosten beheer en administratie in %	5-6%	6,8%	5,5%	6,7%	4,2%
Personele lasten		3.446	3.665	2.898	2.648
Ziekteverzuim		4%	4%	2%	6%
Basisformatie in fte		32,9	36,9	33,3	27,9
Uitgezonden medewerkers in fte		1,8	2,0	2,6	3,3

3.2 Begroting

Baten (x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2024	Rekening 2023
Baten van particulieren	24.750	24.097	26.226
Baten verbonden organisaties zonder winststreven	833	725	678
Baten andere organisaties zonder winststreven	1.800	1.800	9.936
Baten van subsidies van overheden	0	0	0
Som van de geworven baten	27.383	26.622	36.841
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	100	0	107
Overige baten	260	0	0
Som van de baten	27.743	26.622	36.948

Lasten (x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2024	Rekening 2023
Besteding aan doelstellingen			
Zending	7.558	7.545	7.538
Werelddiaconaat	8.003	8.629	8.756
Noodhulp	6.315	7.504	17.151
Binnenlands diaconaat	2.117	2.038	2.725
	23.993	25.715	36.170
Wervingskosten	3.318	3.237	3.719
Kosten beheer en administratie	2.003	1.682	2.887
Totaal lasten	29.314	30.634	42.776
Saldo van baten en lasten	-1.571	-4.012	-5.827

Resultaatverdeling (x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2024	Rekening 2023
Bestemmingsreserves	1.539	-4.012	-6.345
Bestemmingsfondsen	-3.110	0	519
Totaal reserves en fondsen	-1.571	-4.012	-5.827

3.3 Toelichting op de begroting

Baten

Het begrote niveau van de baten in 2025 neemt met € 1,1 mln. toe ten opzichte van de begroting 2024. Dit is het gevolg van de stijging van € 0,6 mln. uit de verwachte opbrengsten van de nalatenschappen, een stijging van de collecten, giften en schenkingen

met € 0,1 mln., het renderen van liquide middelen van € 0,3 mln. en het begroten van de baten uit dienstverlening van € 0,1 mln.

Bij een deel van de baten gaat het om niet-gelabelde inkomsten uit fondsenwervingsactiviteiten. In de begroting 2025 is dit ca € 6,6 mln. Deze baten worden ingezet op de programma's conform de begroting.

Lasten

We geven de totale lasten naar doelstelling weer, volgens de richtlijnen van het CBF:

Lasten doelstellingen (x € 1.000)	Programma- en overige activiteiten Kerk in Actie								
	Zending	Wereld-diaconaat	Nood-hulp	Binnenl. diaconaat	Wervings-kosten	Kosten Beheer en Administr.	Begroting 2025	Begroting 2024	Rekening 2023
Verstrekke (project)subsidies/ (project)bijdragen	5.613	6.134	4.383	855	0	0	16.985	18.882	31.015
Afdrachten aan verbonden (internat.) organisaties	0	0	0	15	0	0	15	55	14
Uitbesteed werk	0	0	0	150	3.318	0	3.468	3.387	3.708
Communicatie-kosten	1.002	1.040	1.097	258	0	0	3.397	2.839	2.624
Personeelskosten	943	829	835	839	0	966	4.412	4.556	4.271
Huisvestingskosten	0	0	0	0	0	268	268	233	244
Kantoor- en algemene kosten	0	0	0	0	0	769	769	682	896
Totaal lasten doelstellingen	7.558	8.003	6.315	2.117	3.318	2.003	29.314	30.634	42.775

Subsidies en bijdragen

De subsidies en bijdragen aan partners en projecten liggen 10% onder het niveau van de begroting 2024. De subsidies en bijdragen bij de onderliggende pijlers (noodhulp, werelddiaconaat, zending, binnenlands diaconaat) gaan 10% omlaag ten opzichte van de begroting 2024.

Personeelskosten

De daling van de personeelskosten in 2025 ten opzichte van de begroting 2024 is vooral het gevolg van een daling van het aantal fte. Ten slotte zijn ten opzichte van 2024 periodieke verhogingen berekend voor werknemers die nog niet het maximum van hun schaal hebben bereikt.

Medefinanciering andere programmalijnen

Hier gaat het om activiteiten die in het kader van de doelstelling vanuit de eigen organisatie

worden uitgevoerd, en dus niet via partners. Deze activiteiten liggen onder meer op het gebied van voorlichting en communicatie. De communicatiekosten staan hoger gepresenteerd dan in de begroting 2024 omdat hier de personeelskosten van de consultants in het land worden verantwoord.

Wervingskosten

Net als in voorgaande jaren is de totale investering in fondsenwerving bepaald op 12,5% van de opbrengsten uit vrijwillige geldwerving (particulieren en kerken), plus de baten van bijdragen van andere organisaties. Over de financiële baten worden geen kosten fondsenwerving berekend.

Beheer en administratie

De beheer- en administratiekosten stijgen t.o.v. de begroting 2024. Deze toename is toe te schrijven aan de stijging van de salariskosten.

3.4 Vermogen Kerk in Actie: beleid en normering

Het eigen vermogen van Kerk in Actie is als volgt onderverdeeld:

Reserves en fondsen

De algemene bestemmingsreserve Kerk in Actie kan besteed worden voor al het werk van Kerk in Actie. Voor de bestemmingsfondsen is door de gevers een specifieke bestemming bepaald. Deze zijn alleen te gebruiken voor die specifieke bestemming.

Beleid en normering bestemmingsreserves

Kerk in Actie wijst jaarlijks de bedragen toe voor de ondersteuning van partners en projecten. Dat gebeurt op grond van de begroting die is vastgesteld door de kleine synode. De algemene bestemmingsreserve en de bestemmingsfondsen kunnen gebruikt worden om in een volgend jaar eventuele tekorten

te dekken als de inkomsten achterblijven bij de begroting. Zo voorkomen we dat een onverwachte daling van inkomsten leidt tot vermindering van steun die al aan partners is toegezegd.

Voor de hoogte van de bestemmingsreserve en bestemmingsfondsen is een norm vastgesteld door het bestuur van de dienstenorganisatie. De berekening van de hoogte van deze norm kent de volgende elementen:

- risico daling baten van particulieren
- in stand houden budget fondsenwerving
- marge van 10% voor de overige baten
- € 2 mln. beschikbaar voor acute noodhulp
- risico's uit vorderingen en overlopende activa.

Risico's die zich in het kader van de bedrijfsvoering kunnen voordoen, zijn meegenomen in de normering van de algemene risicoreserve van de Protestantse Kerk.

Op grond van deze elementen is de normering als volgt berekend:

Bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen (x € 1.000)	Particulieren	Fondsenwerving	Overige baten	Acute noodhulp	Overige risico's	Totaal norm
Algemene bestemmingsreserve Kerk in Actie	660	83	26	0	0	769
Bestemmingsfonds Werelddiaconaat	337	45	27	0	0	409
Bestemmingsfonds Zending	645	93	100	0	0	838
Bestemmingsfonds Noodhulp	733	96	35	2.000	0	2.863
Bestemmingsfonds Diaconaal werk	101	15	18	0	0	134
Bestemmingsfonds Noodhulp SHO	0	0	0	0	0	0
Bestemmingsfonds Overig	0	0	0	0	0	0
Totaal bestemmingsreserves	2.475	332	206	2.000	0	5.013

De weergave van het verwachte verloop van de bestemmingsreserves in 2024 en 2025 en een vergelijking met de norm is als volgt:

Reserves en fondsen (x € 1.000)	Stand ult. 2023	Resultaat 2025/ 2024	Stand ult. 2025	Norm baten	Norm overig	Norm totaal	Meer/ minder
Algemene bestemmingsreserve							
Kerk in Actie	8.685	6.590	2.095	686	83	769	1.327
Bestemmingsfonds Werelddiaconaat	4.006	553	3.453	364	45	409	3.044
Bestemmingsfonds Zending	0	0	0	745	93	838	-838
Bestemmingsfonds Noodhulp	5.310	-1.360	6.670	768	2.096	2.863	3.807
Bestemmingsfonds Diaconaal werk	0	0	0	119	15	134	-134
Bestemmingsfonds Noodhulp SHO	953	0	953	0	0	0	953
Bestemmingsfonds Overig	1.284	-200	1.484	0	0	0	1.484
Totaal bestemmingsfondsen	20.238	5.583	14.655	2.681	2.332	5.013	9.642

Het resultaat 2025/2024 is conform het begrote resultaat in deze jaren. Het tekort in de norm voor de bestemmingsfondsen Zending en Diaconaal werk worden gedekt door de ruimte op de algemene bestemmingsreserve.

3.5 Financiële ratio's bestedingen

Ratio's Kerk in Actie	Norm	Begroting 2025	Begroting 2024	Rekening 2023	Rekening 2022
% ten opzichte van de totale lasten					
Doelbestedingen t.o.v. de totale baten	min. 70%	86,5%	61,6%	97,9%	83,0%
Doelbestedingen t.o.v. de totale lasten	min. 70%	81,8%	22,3%	84,6%	86,0%
Wervingskosten	12,50%	12,0%	10,6%	10,1%	9,4%
Kosten beheer en administratie	5-6%	6,8%	5,5%	6,7%	4,2%

Doelbestedingen

Hierbij gaat het om de direct met partners overeengekomen projectfinancieringen en om activiteiten die in het kader van de doelstelling vanuit de eigen organisatie - en dus niet via partners - worden uitgevoerd. Deze activiteiten liggen onder meer op het gebied van communicatie, voorlichting en ondersteunend personeel.

Kosten beheer en administratie

Dit zijn de kosten van de directie en ondersteunende afdelingen van de dienstenorganisatie van de Protestantse Kerk (zoals Finance & Control, HR,

Informatisering & Automatisering en Facilitaire zaken incl. huisvesting) die aan Kerk in Actie worden doorbelast op basis van de begrote bezetting. De norm van de kosten beheer en administratie is 5-6%. De realisatie ligt vanaf 2023 boven deze norm door stijgende salariskosten.

Wervingskosten

Hieronder verstaan we de kosten voor eigen fondsenwerving die specifiek betrekking hebben op de werving van de opbrengsten uit collecten, giften en schenkingen, nalatenschappen en bijdragen van andere organisaties. De realisatie van de wervingskosten blijft onder de afgesproken norm en ligt gemiddeld in lijn met voorgaande jaren.

4. Personeel in 2025

We schetsen de ontwikkelingen rond de personeelsformatie en de personeelskosten, en geven een toelichting hierop.

Het werk van Kerk in Actie wordt uitgevoerd als onderdeel van de dienstenorganisatie van de Protestantse Kerk. Kerk in Actie krijgt ondersteuning van medewerkers van Communicatie & Events, Fondsenwerving, HR en Finance & Control.

Het beleidskader van de dienstenorganisatie ('De toekomst open tegemoet') kiest voor dienstverlening dicht bij plaatselijke gemeenten en in nauwe samenwerking met de kerkelijke structuur van elf regionale verbanden (classes). Dit geeft nieuwe kansen voor versterking van de diaconale rol van lokale gemeenten. Kerk in Actie stelt daarom menskracht beschikbaar om nieuwe vormen van plaatselijke diaconale presentie te ondersteunen.

4.1 Formatie

De personeelsformatie voor Kerk in Actie is als volgt:

Basisformatie

De basisformatie voor Kerk in Actie in 2025 is kleiner dan in de begroting 2024. Door het structureel dalen van de doelbesteding is de formatie hiermee ook gedaald.

Communicatie en fondsenwerving

Fondsenwerving laat een stijging van het aantal medewerkers zien omdat de consultants uit het team Communicatie zijn overgeheveld. Bij Communicatie daalt daardoor het aantal fte. Het totale aantal fte stijgt t.o.v. de jaarrekening 2023 en de begroting 2024 omdat naast de begrote formatie in 2024 consultants in het land zijn ingezet.

Beheer en administratie

Dit is het aandeel van Kerk in Actie binnen de dienstverlening van ondersteunende afdelingen. Het is gebaseerd op het procentuele aandeel van het aantal fte's van Kerk in Actie binnen de totale dienstenorganisatie.

Formatie t.b.v. Kerk in Actie (in fte's)	Begroting 2025	Begroting 2024	Rekening 2023	Rekening 2022
Basisformatie Kerk in Actie	34,7	36,9	33,3	27,9
Fondsenwerving	18,0	8,1	14,6	12,6
Communicatie	8,4	14,1	8,5	7,4
	61,1	59,0	56,4	47,9
Beheer en administratie	10,1	9,9	8,3	8,3
Totaal Kerk in Actie	71,2	68,9	64,7	56,2

4.2 Personeelskosten directie

De personeelskosten van de directie van de dienstenorganisatie over 2025 zijn als volgt:

Personeelskosten directie	Begroting 2025	Begroting 2024	Rekening 2023	Rekening 2022
Dienstverband				
Aard (looptijd)	Onbepaald	Onbepaald	Onbepaald	Onbepaald
Uren (voltijds werkweek)	40	40	40	40
Parttime percentage	100%	100%	100%	100%
Periode	01/12	01/12	01/12	01/12
Bezoldiging (x € 1.000)				
Jaarinkomen:				
Bruto loon/salaris	144	136	126	118
Vakantiegeld	12	11	10	9
Eindejaarsuitkering	12	11	10	10
Variabel jaarinkomen			1	1
Totaal jaarinkomen	168	158	147	138
Belastbare vergoedingen/bijtellingsen	13	12	10	9
Pensioenlasten	20	19	17	16
Overige beloningen op termijn				
Uitkeringen beëindiging dienstverband				
Totaal overige lasten en vergoedingen	33	31	28	25
Totaal bezoldiging	201	189	175	163

Het jaarinkomen van de directie bedraagt € 168k en blijft binnen het maximum van € 178k (1 fte, 12 maanden) volgens de regeling 'Beloning directeuren van goededoelenorganisaties'. Ook de totale bezoldiging (d.w.z. het jaarinkomen plus de belaste vergoedingen/bijtellingsen, de pensioenlasten en de overige beloningen op termijn samen) blijft binnen het in de regeling opgenomen maximum van € 221k per jaar. Op

dit jaarinkomen is een BSD-score van 570 punten van toepassing conform de regeling 'Beloning directeuren van goededoelenorganisaties'.

In dit overzicht is de totale beloning vermeld voor de werkzaamheden die de algemeen directeur verzet voor het geheel van de dienstenorganisatie. Daarvan wordt in 2025 19% aan Kerk in Actie toegerekend..

kerk in actie

Kerk in Actie

Postbus 456

3500 AL Utrecht

(030) 880 14 56

info@kerkinactie.nl

kerkinactie.nl

Bezoekadres: Joseph Haydnlaan 2a, Utrecht

 @protestantsekerkinnederland

 @protestantsekerkinnederland

**Protestantse
Kerk**